

XI CURSO DE SAÚDE AMBIENTAL

Narón (A Coruña), 4-8 febreiro 2002

PATROCINADOR OFICIAL

COLABORAN NA ORGANIZACIÓN

Concello de Narón

CONCELLOS PARTICIPANTES

Concello de Ares

Concello de Fene

Concello de Ferrol

Concello de Mugarbos

Concello de Neda

Concello de Valdoviño

DIRIXIDO E IMPARTIDO

Dr. Francisco Peña

Profesor de medio ambiente e saúde de CEPADE
UNIVERSIDAD POLITÉCNICA DE MADRID

P R E S E N T A C I Ó N

Cada día ten maior importancia o coñecemento do medio ambiente dunha comunidade, xa que é un condicionante do seu benestar social, sanitario e económico (o medio ambiente como xerador de actividades capaces de producir emprego, renda, saúde e benestar á poboación). A industrialización e a urbanización modificaron o medio dando orixe a problemas ambientais de primeira orde (o queimamento global "efecto invernadoiro" e cambio climático, a destrución da capa de ozono estratosférica, o transporte de contaminantes, a desertización, problemas de contaminación en países en desenvolvemento) que é preciso corrixir, así como evitar que as actividades futuras orixinen máis deterioracións no noso contorno a través dunha política preventiva que permita un desenvolvemento sostido e equilibrado e teña como obxectivos a protección da saúde do home e a conservación de tódolos recursos que condicionan e sustentan a vida. Para a consecución dos obxectivos do VI Programa Comunitario de Acción en materia de medio ambiente, ademais da consideración das disposicións lexislativas vixentes e de aspectos tecnolóxicos (mellora da xestión dos procesos e control integrado da contaminación, especificacións de produtos, xestión de residuos) inclúense actuacións tales como o aumento de diálogo coa empresa, fomento de acordos voluntarios, participación da opinión pública, acceso á información ambiental, etc.

As sólidas conviccións ambientais dun amplo sector das sociedades actuais motivaron tamén os empresarios máis sensíbeis, a producir elementos para a industria anticontaminadora, e obxectos máis ou menos inocuos ecoloxicamente para o consumo. É necesario levar a cabo unha xestión adecuada dos recursos (racionalización do consumo e competitividade), información ós consumidores e desenvolvemento dun clima de confianza na sociedade, e desenvolvemento de normas comunitarias aplicables a procesos de fabricación e produtos. A empresa ten unha especial responsabilidade diante do medio ambiente ó ser consumidora de recursos, ademais de fonte de emisións e residuos; pero non é menos verdade, que tamén é orixe de coñecementos científicos e tecnolóxicos, así como de positivos impactos socioeconómicos; o cal levou a moitas empresas a integra-la política ambiental nas estratexias corporativas adoptando criterios de protección do contorno na planificación de actividades e toma de decisións. O xurdimento dunha dinámica autorreguladora das empresas para a mellora das súas actividades ambientais, o que implica tamén ás asociacións e corporacións empresariais, xa que a protección do medio ambiente na empresa constitúe unha responsabilidade corporativa.

A Oficina Rexional para Europa da OMS, baseándose nas iniciativas de Cidades Saudables, e tendo en conta as experiencias dos plans de sanidade ambiental locais e os programas da Axenda 21 existentes nalgúns países europeos, decidiu apoiar ás entidades locais e rexionais para acadalos obxectivos do desenvolvemento sostible; sendo esta unha oportunidade máis, de conciencia-los concellos galegos da importancia de asumir esta filosofía na súa xestión, a través da posta en marcha do **Programa Municipios Saudables e Sostibles 2000-2002 en Galicia**, que na Mancomunidade de Concellos de Ferrolterra, leva consigo dous niveis de actuación e unha recomendación:

- **Un primeiro nivel de actuación:** de formación e reciclaxe de técnicos en medio ambiente e saúde, e de tódolos axentes sociais implicados no tema, a través da realización do XI Curso de Saúde Ambiental en Narón como actividade principal, co obxectivo prioritario de contribuir a mellorar a xestión e as condicións de vida dos cidadáns nos municipios.
- **Un segundo nivel de actuación:** de participación cidadá, a través da realización de conferencias-coloquio sobre medio ambiente e saúde, e unha exposición sobre o medio natural galego como actividades complementarias, co obxectivo de propiciar a participación activa de toda-la cidadanía, favorecendo a interrelación entre a saúde e o medio ambiente para promover-la mellora das condicións de vida dos cidadáns nos municipios.
- **Unha recomendación:** que a Mancomunidade de Concellos de Ferrolterra se plantexe a posibilidade de levar a cabo un **diagnóstico ambiental** (auditoría ambiental) da comarca, para coñecer cal é a situación real existente da que se parte, coa finalidade de adoptar as accións e recomendacións oportunas (posta en marcha das medidas correctoras pertinentes en cada caso) que permitan corrixir as deficiencias detectadas.

Precisamente, co fin de abordar e debater algúns dos problemas prioritarios que teñen os municipios, organizase este curso que, está deseñado de acordo cos principios da Carta Europea sobre Medio Ambiente e Saúde, e a Carta de Aalborg cara á sostibilidade, e dirixido a todos aqueles que traballan ou están interesados no medio ambiente. Finalmente, destaca-la necesidade de unir esforzos por parte de responsables políticos, empresarios, científicos, educadores, profesionais, comunicadores, ecoloxistas, así como a participación activa dos cidadáns, en prol de conseguir un **medio ambiente saudable para tódolos galegos**, mellor legado para xeracións vindeiras.

Prof. Dr. Francisco José Peña Castiñeira

RESPONSABLE DO PROGRAMA MUNICIPIOS SAUDABLES E SOSTIBLES 2000-2002 EN GALICIA

LUNS, 4 DE FEBREIRO

16,00 h.: Acreditación e entrega de documentación.

16,30 h.: Acto inaugural a cargo do **Ilmo. Sr. D. Jaime Rodríguez-Arana Muñoz**, director do Instituto Nacional de Administración Pública; do **Sr. D. Xoán Gato Díaz**, alcalde do Concello de Narón; e do **Sr. D. José Luis Álvarez Naveiro**, director general adjunto de Relaciones Institucionales de Caixa Galicia.

17,00 h.: **Tema 1:** *“Saúde ambiental: introducción. Importancia da protección e conservación do medio ambiente natural galego. Vixilancia e control da calidade das augas nas rías galegas e a súa repercusión na produción de cultivos mariños”.*

18,30 h.: **Tema 2:** *“Contaminación atmosférica e acústica: prevención e loita”.*

MARTES, 5 DE FEBREIRO

16,30 h.: **Tema 3:** *“Infraestructuras de servicios sanitarios urbanos. Importancia dos sistemas de abastecemento hídrico e de saneamento das augas residuais en relación coa saúde pública: control sanitario das augas potables de consumo público e depuración das augas residuais. Xestión integral de residuos sólidos urbanos. Problemas sanitarios e ambientais que orixina o uso de praguicidas”.*

MÉRCORES, 6 DE FEBREIRO

16,30 h.: **Visitas prácticas:** río Xubia: sistema fluvial e paseo marítimo, embalse As Forcadas, ETAP municipal de Ferrol, EDAR municipal de Valdoviño, ecoplanta de Sogama no Polígono Industrial Río do Pozo.

XOVES, 7 DE FEBREIRO

16,30 h.: **Tema 4:** *“Empresa e medio ambiente. Industrialización, ambiente de traballo e saúde. Riscos do ambiente de traballo e trastornos na saúde do traballador: a súa prevención. Programa de hixiene e seguridade industrial. Relación da industria coa poboación. Xestión de residuos industriais. A empresa ante o reto ambiental do século XXI: cara unha xestión integrada dos sistemas de calidade, medio ambiente e prevención de riscos laborais”.*

17,30 h.: **Visitas prácticas:** Izar Astillero Fene e Parque Empresarial de Narón (Indipunt e Poligal).

VENRES, 8 DE FEBREIRO

10,00 h.: **Visita en lancha polas rías de Ferrol e Ares** (opcional). Saída do peirao de Curuxeiras.

16,30 h.: Tema 5: *“Responsabilidade da Administración Local na protección do medio ambiente: competencias e sistemas de financiamento. Instrumentos de xestión ambiental. Municipios saudables e sostenibles. Xestión sanitaria do medio ambiente: diagnósticos de saúde ambiental. Axenda 21 Local aplicable á xestión municipal. Código de boas prácticas ambientais para os municipios”.*

17,30 h.: Mesa redonda: *“Posta en común sobre a problemática ambiental da Mancomunidade de Concellos de Ferrolterra”.*

Ponentes:

- Prof. Dr. D. Victoriano Ugorri, director da Estación de Bioloxía Mariña da Graña.
- Dr. D. Carlos Piñeiro Díaz, responsable de Eurosaúde.
- D. Xoán Rodríguez Silvar, biólogo, exdelegado da Sociedade Galega de Historia Natural en Ferrol.
- D. Rafael Montero Baquedano, exresponsable de medio ambiente de Astano.
- Representantes dos Concellos de Ares, Fene, Ferrol, Mugardos, Narón, Neda e Valdoviño.

Moderador: Prof. Dr. Francisco Peña

20, 00 h.: Acto de clausura e entrega de diplomas acreditativos de asistencia, coa presenza dos alcaldes dos Concellos da Mancomunidade de Ferrolterra.

I N F O R M A C I Ó N X E R A L

OBXECTIVOS

- Integración da dimensión dos aspectos ambientais da saúde na formación e reciclaxe de técnicos en medio ambiente e saúde, coa finalidade de actualiza-la súa formación e adecua-las esixencias que demanda a sociedade actual, para que contribúa a mellora-la xestión e as condicións de vida urbana dos cidadáns.
- Establecer un foro de debate e estudo que aborde a situación medioambiental dos municipios, dos seus problemas e carencias que se consideran máis importantes así como das posibles solucións que se deberán adoptar; ademais de permiti-la cooperación e o diálogo entre tódolos axentes sociais implicados no tema.

DESTINATARIOS

- Técnicos, funcionarios e responsables políticos da Administración Local, Deputacións e Mancomunidades, que desenvolvan a súa actividade ou estean relacionados coas áreas obxecto de estudo.
- Profesorado de ensino secundario, formación profesional e universitaria que desenvolva a súa actividade ou estean relacionados coas áreas obxecto de estudo.
- Técnicos e xestores de empresas que desenvolvan a súa actividade nos departamentos de calidade, medio ambiente e prevención de riscos laborais.
- Profesionais libres (farmacéuticos, médicos, veterinarios, químicos, biólogos, enxeñeiros, arquitectos, xeógrafos, psicólogos, avogados, economistas, sociólogos, graduados sociais, ATS/DE, etc.) que desenvolvan a súa actividade ou estean relacionados coas áreas obxecto de estudo.
- Titulados en paro e estudantes interesados no tema.

METODOLOXÍA

- Exposición do profesor co apoio de medios audiovisuais do contido teórico do curso.
- Presentación de casos prácticos nos que tamén intervirán activamente os propios alumnos amosando as súas experiencias.
- Realización de visitas prácticas a instalacións de interese medioambiental.
- Mesa redonda.
- Exposición sobre o medio natural galego.

NÚMERO DE PRAZAS E DEREITOS DE INSCRICIÓN

- **Número de prazas:** estará limitado a **50**, que se cubrirán por rigorosa orde de inscrición.
- **Cota de inscrición:** **30, 05 € (5.000 PTA).**
- **Forma de pagamento:** o aboamento efectuarase mediante transferencia bancaria á oficina **Caixa Galicia en Narón** (A Coruña), sita en Praza de Galicia s/n, nº de conta: **2091 0235 55 3040000195**, especificando en concepto "XI CURSO DE SAÚDE AMBIENTAL EN NARÓN".
- **Forma de inscrición:** cubri-lo boletín de inscrición, que deberá achegar o xustificante do pagamento, e presentarse / enviarse por fax / correo á Secretaría Técnica do Curso. O prazo de inscrición abrirase o luns 21 de xaneiro, fixándose a data límite de formalizala o venres 1 de febreiro ás 14,00 horas.

DOCUMENTACIÓN

- Entregarase o **libro do curso** e recompilación lexislativa ambiental.

DIPLOMA ACREDITATIVO

- Aqueles alumnos que participen con regularidade nas sesións programadas do curso, que consta de **25 horas lectivas**, recibirán un diploma acreditativo de asistencia.

SEDE, DATAS E HORARIO

- **Sede:** Auditorio Municipal de Narón (Praza de Galicia, s/n).
- **Datas:** do luns 4 ó venres 8 de febreiro de 2002.
- **Horario:** de 16,30 a 20,30 horas (de luns a venres). O venres de 10,00-14,00 horas terá lugar unha visita práctica opcional.

SECRETARÍA TÉCNICA DO CURSO

Concellería de Promoción Industrial, Medio Ambiente e Sanidade

CONCELLO DE NARÓN

Praza de Galicia, s/n. • 15570 NARÓN (A CORUÑA)

Tel.: 981 33 77 00 / Extensión 245 • Fax: 981 33 77 01

PROGRAMA MUNICIPIOS SAUDABLES E SOSTIBLES 2000-2002 EN GALICIA

